

REVISTA ORĂSTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe $\frac{1}{2}$ an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 4 fl. la an.
Manuscrise nu să înapoișă. — Scrisori nefrancate
nu se primeșc.
Abonamentele să plătesc înainte.

Invitare de abonament.

Cu ziua de 1 iulie st. v. deschidem
pe jumătatea a doua a anului de față,
abonament la

„REVISTA ORĂSTIEI”,
cu prețurile din fruntea foii: pe $\frac{1}{2}$ an:
1 fl. 50 cr.; pe 4 luni: 1 fl. v. a.

Abonamentele se fac plătindu-se înainte.

Onorați nostri abonați, al căror abo-
nament scade la acest termin, sunt res-
pectuos rugați a grăbi cu trimiterea înainte
a prețului de abonament, ca să nu fim
nevoiți a întrerupe expedarea mai departe
a foii la adresele domnilor lor.

Domnii abonați vechi sunt rugați a scrie
pe marginea (cuponul) mandatului postal nu-
mărul de pe față sub care primeșc foaină.

Abonații noi vor binevoi a-și scrie
lămurit numele, locul de unde sunt, și posta
din urmă.

Administrația
„Revista Orăstie”.

În contra preoților.

Guvernul unguresc face un nou
pas revoltător de îndrăsnet spre sugru-
marea libertății celei adevărate în țeară.
Urmărind scopuri cât se poate de ne-
curate și neomenestri, acest guvern și
partidul seu, voiește să se ție cu orice
preț la putere. Pentru asta, lui, lucră-
torului în întuneric, îi trebuie întuneric,
și urește cu toată fiera sa neagră pe
cei ce încearcă să facă în țeară lumină.
De aci prigonirea a tot ce ar putea
face lumină, și ridicarea de stavile în
calea valurilor luminii ce să ar putea re-
vărsa, și la strălucirea căreia el n-ar
putea să-și urmeze cu destul isbândă,
precum azi și-o urmează, diavoleasca sa

lucrare. Întâi și întâi în cale să stau
naționalitățile nemaghiare. Acestea ar
trebuie strivite și înghițite. Si cum știu-
e, că în lupta dintre două neamuri acela
învinge mai curând ori mai târziu, care
e mai înaintat în cultură, guvernele
ungurești au luat măsurile de lipsă ca
să împedeze popoarele nemaghiare în
cultivarea lor.

In scopul acesta li-au băgat în
școale limba ungurească, cu care, chiu-
nuindu-se, băieții să-și peardă vremea
și să nu se cultive niciodată în a lor maternă.
Când gata cu școala, să se aleagă tot
atât de luminații, cum au fost când au
început. Si reușesc. In cîte comune,
cu școli de stat ori comunale, trec rînduri-
rînduri băieții prin școală, și se trezesc
scăpați de ea, dar tot sără nici o în-
vățătură, rămași de zeci de ori mai înapoia-
ca dacă ar fi învățat numai în limba
mamei lor, în care ar fi înțeles și să-
fi ales cu ceva.

Primejdioasă le pare apoi acestor
guverne ale întunericului, biserică cu
statul seu preoțesc, de care poporul se
alipește. Si au pus șurubul și aici: au
adus legile nove »bisericești« cu căsă-
toria civilă și neconfesionalitatea, dând
voe celor răi să trăiască, dacă vor, și
sără nici o biserică, numai doar se va
rupe poporul de preoții cari pot și vor
să-l lumineze acolo unde și de lipsă.

Si nici atâtă nu le pare destul. In
săptămâna trecută dieta a primit o lege
prin care pe preoți și aruncă cu totul
în voia zbirilor stăpânirii, când nu se
vor purta așa cum păgâncescul guvern
o să-și placă.

Cum în țeară n'avem o lege care
să prescrie până în amănuntele ei, în
toate, purcederea la alegerile de deputați
și celealte alegeri, să cerut să se aducă
acum una, prin care Curia regească să
se aşeze ca judecătoare în treburi de
alegeri. S'a croit planul și s'a adus spre
primire în dietă. Dieta, firește l-a pri-

mit, să dorind guvernul, și el având
mai mulți sprințitori mameleuci. In
această lege este un paragraf anume
făcut pe seama preoților. El sună:

§ 169. **Dacă vre-un preot sau cel ce**
este chemat a îndeplini un act religios, sau
cel ce ocupă peste tot o slujbă bisericăescă,
se va strădui în o localitate pentru slujbe
religioase sau în vreo adunare religioasă, **a**
înriură cu vorba, asupra alegierii;

dacă cineva pentru scopul ca unul sau
mai mulți alegători să voteze pentru un anumit
candidat sau peste tot să se fiină departe dela
votare, — face făgăduințe de daruri bisericăști,
sau amenință cu canoane, cu detragerea dar-
ului și cu pedepsele de pe lumea ceealaltă etc.:
e a se pedepsi cu arest de stat până
la un an, cu gloabă în bani până la o miile
de coroare, și cu perderea tuturor drepturilor sale politice!“

Adeca nici mai mult nici mai puțin:
vai de preotul ce va ceteza, unde va
avea mai mulți credincioși la un loc,
după biserică, după o îngropăciune, la
un ospăt ceva, pe unde mai ales să ai
pe oameni strânsi la un loc, să le vor-
bească, să-i lumineze asupra stării lu-
crului, și anume contra guvernului! Zbiciu de foc va cădea asupra lui!

De ce face guvernul unguresc și
aceasta? Pentru că să înfrice pe preoți
a vorbi cătuși de căt poporului, când
il pot avea laolaltă, la prilegiuri de
adunări religioase, ear' alte adunări va
îngrijii el, prin slujbașii sei, să nu li se
îngăduie! Aduce această lege atât pentru
preoții nostri, cât și pentru noul »partid
popor«, condus de preoțimea catolică
o să-și placă.

Paragraful e atât de nehotărît, că
județul te poate sucă și răsuci cum vrea
el, până să te scoată vinovat și să te
pedepsească!

Toate foile naționalităților, și partea
cea mai mare și din cele ungurești,
osândesc greu acest nou și revoltător

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva“ în Orăştie.

INSERTIUNILE:

Un sir garmond prima-dată 5 cr., a 2-a oară
4 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sunt
a să se trimit la adresa: „Minerva“ institut tipografic
in Orăştie (Szászváros).

atac al guvernului asupra libertății gra-
iului și înțelegerii între cetățeni.

Preoții pot fi mândri de poziția lor
și pot și din astă înțelege, ce mult atîrnă
dela ei soartea bună ori rea a popo-
rului: se vor pune ei pe lucru să-l tu-
mineze? Vor isbuti și-l vor conduce
unde vor; căci cine e mai aproape de
popor ca ei și cine are înrîuire mai
mare asupra lui ca ei? Guvernul ungu-
resc înțelegend asta, și știind că nici
un om cu minte și cu iubire pentru
popor, nu poate să-l îndemne să sprin-
ginească cu voturile sale astfel de stă-
pâniere, încearcă să înfrice pe preoți în
lucrarea lor de luminare! Dar' noi să
nădejduim, că dacă guvernul unguresc
vrea să fie săret și sfătos, nici preoții
noștri nu vor fi atât de neprincipuți ca
să nu se știe ajuta și sără a se atinge
de ascuțişul mizerabil al cuțitului ce
li se pune în cale!

Ei vor să învelue poporul și să-l tie
înveluit în cât mai mare întuneric, che-
marea noastră a tuturor, și a bravilor
preoți e, a lucra în ciuda tuturor zvîr-
colirilor păcătoase a celor de sus, ca
să spargă stratul întunericului și lumină
să facă! Cu cât mai mult ne vom
deștepta și lămuri unii pe alții, cu atât
mai sigură va fi viața neamului nostru
în aceste părți primejduite, și cu atât
mai zadarnice încordările lor criminale
de a ne desființa!

Alegările pentru dietă pe un nou
temp de 5 ani, se vor întembla, să se crede
acum, în Octombrie viitor. Dieta în săptămâna
asta a fost închisă și nu se va mai deschide
până prin Septembrie, când se va închide
lucrarea ei pentru anul de față și se vor
rândui noile alegeri.

Corteșirii. Dieta încă nu e împrăștiată.
Deputații aleși nainte cu 5 ani, au încă toate
drepturile de deputați, — și atât prin alte

FOIȚA „REVISTEI ORĂSTIEI”

Suspîn

de Sully Prudhomme, trad. de A. Steuerman.

Nici ochii să-i cunosc, nici glasul
și numele să nu-i rostesc,
Dar' pururi să o aștepț în taină, —
Să s'io iubesc....

S'aștept cu brațe doritoare,
Deschise, până obosesc;
Din nou să-i le'ntind zadarnic
Să s'io iubesc.

Zădarnic să le'ntind, — și dorul
În lacrimi să-mi-l ispășesc,
Dar' lacrimile să însemne
Că o iubesc....

...Nici ochii să-i cunosc, nici glasul,
și numele să nu-i rostesc, —
Dar' tot mai aprig să mă doară
Să s'io iubesc....

(Bibl. de pop.)

Picioarul Ungurului.

Ungurul la tîrg odată
Petrecută și-a beut,
Ear la urma urmei eată
Că și-un pinten a pierdut.
Beat lulea, cu ochii turburi
Ce să facă el acum?
Pe picioare-abia se fine,
Deci, căzînd, adoarme 'n drum.

Jos căzut, în drum acolo,
Doarme zdavân, doarme dus,
Pân' ce eată și-o trăsura
Ce venia din jos, din sus...
„Haide'n lături, n'auzi!! Scoală!
„Scoală, n'auzi? ai murit?!”
Vizitul strigă 'ntruna
Cum era de drum grăbit.

Ungurul de-atâta strigăt
Deseteptându-se 'n sfîrșit,
Un picior ridică 'ndată,
Si se uită liniștit,
Si-apoi zice: „Treci nainte
„Vizitul, ce strigi mereu?...
„Tu nu vezi, că n'are pinten?!”
„Asta nu-i piciorul meu!“

T. D. Speranția.

Ce măgar!

Un Tigan, precum se zice,
Nu ursar ori lingurar
Ci de cei-ce sed prin sate,
Căpetase-un biet măgar.
Dar' făcîndu-i hojma slujbe,
Ce-un măgar putea să facă,
Începù cu-necet Tiganul,
Vita lui să nu-i mai placă:
Îi găsia cusur acuma,
Zicînd: „Doamne, ce păcat,
„Aşa vită muncitoare
„Saibă darul de măncat!“
Si 'ncepù de-aice 'ncolo
Din nutreț să-i tot scurteze,
Ca să vadă n'or si chipuri
De măncat să-l desbăreze?
Azi scurtează, mâni scurtează,
Si cu cât mai mult scurte
El vedea că si măgarul
Mâncă numai cât și da! —
„Haide, zice, aşa' nainte!
„Asta-i sămn că merge bine,

„Dracu-i drac, dar' cât imi pare
„Tot nu-i meșter el ca mine!“
În sfîrșit cu 'ncetu-ajunge
Ca nimic să nu-i mai dea,
Nici un păiu batăr, de zare,
Si nici apă chiar să bea...
Si umbla fulul Tiganul
Povestind la toți prin sat
Cum deprins'a el măgarul
Să trăească nemâncat:
„De-acum n'am de dênsul grija,
„Pot să-l las ori cât îmi place
„Si, la drum de vreau să umblu,
„Cheltuiâldă nu'mi mai face.
„Pot de-acum în voie bună
„Tot să-l port și ear' să-l port!...
Dar' acasă când venit-a
Si-a găsit măgarul — mort.

„Ce măgar!! Să piară, uite,
„Dobito nejudecat,
„Toemai când se deprinse
„Să trăească nemâncat!...“

T. D. Speranția.

părți ale terii, că și pe la noi, corteșirile, co-lindările după voturi, au început. În comitatul nostru se fac pregătiri și stăruințe, ca la Deva să fie ales deputat patrioticul inspector de școală Réthi, după ce Barcsay e căpătuit cu ceva post pe la minister. La Orăștie se stăruiește fie ales Nopcsa, care acum e deputatul cercului Hațeg. Pentru a-i asigura reușita, însuși vicișpanul își rupe rău călcăele alergând pe la Orăștie să dobândească pe concetăjenii Sași pentru el, în vreme ce denești ar voi pe un altul. Suntem în plin seson de corteșire, ca căt mai mulți mameluci să capete earashi guvernul, din ținuturile naționalităților, ca apoi cu ajutorul acestora să poată aduce legi cari de cari mai diabolești pentru naționalitate.

Adevăruri crude.

Una dintre cele mai frumoase lupte naționale pentru drepturile lor de deplină neaținare, o duc voinicii Cehi austriaci. Popor înaintat în cultură și bunăstare, Cehii văzându-se scurtați în drepturile lor de odinioară, când Bohemia era încă regat de sine, și nu ca azi numai o provincie austriacă, ei lucrează cu toate puterile unui popor voinic ce nu vrea să poarte jug și frâu, ca să ajungă ear' la neaținare deservită. Ei trimit în dieta Austriei un număr însemnat de bărbați, cari de cari mai înflăcărați naționaliști. Si cum în împărătie sunt așa împărătie lucrurile, că în jumătatea dincolo să fie stăpâni Nemții, numai ei, dincoace Ungurii, numai ei, — Cehii ridicându-se contra acestei nedreptăți, au atacat și atacă de căteori au prilegiu, nu numai pe ai lor stăpâni, pe Nemții austriaci, ci și pe Unguri ca apăsătorii naționalităților din jumătatea dela noi a împărătiei. În dieta din Viena, ei și-au ridicat repetit glasul contra acestei nedreptăți, ear' anul acesta și în delegațiuni s-au întrepus frumos pentru acest lucru!

Delegațiunile sunt, în deosebire de dieta Austriei și cea a Ungariei, o dietă de obicei, mai sus pusă, pentru amândouă țările, adeca pentru împărăția întreagă. Fiecare își trimit „delegații“ ori deputații sei aci. Se intrunesc într-un an în Viena, în altul în Pesta. Între delegații austrieci sunt și mai mulți Cehi. Vorbind, delegații Cehi nu s-au putut reține, a nu le spune Ungurilor, din chiar această înaltă dietă, adevăruri pe cari alții se sfiesc ori codesc a le spune. Președintele delegației, la deschidere, între altele felicitase nițel pe Unguri de milleniu și le lăudase expoziția și altele. Delegatul ceh Ianda, vorbind a atins și coarda lovită de președinte, nu însă ca să deei și el același ton de laudă, ci zicând că:

„Vedem toate că se fac spre folosul Ungurilor; nu ne cuprinde însă de loc simțemantul de a-i pismui, — deși nu putem năbuști părerea noastră de rău, că la sérbarile cele mai oficioase, cari se faceau pentru stat, a fost văzută numai o singură națiune scoasă la iveau, ear' celealte au fost trecute cu vedere“!

Mai târziu a vorbit apoi delegatul ceh Dr. Slama. A vorbit mult: două ciasuri deplin, despre toate stările din împărăție, îndeosebi despre Bosnia și Herțegovina, de care Ungurii încep să se cam acale, ca și cum lor li-săr cuveni. Că așa e, dovedește faptul că la expoziția din Pesta ei au un pavilion (o clădire), în care sunt puse spre vedere lucruri bosnice, ca și cum asta ar fi o parte din Ungaria. Ajungând a vorbi despre asta, curiosul ceh a rostit cam următoarele:

„Partea bosniacă la expoziția milenară maghiară, poate slujă, nu-i vorbă, drept dovadă, că țările ocupate se desvoală frumos. Se poate însă și aceea, că toate cele arătate acolo nu sunt rodul ori urmarea administrației noastre bosnice. Eu știu hotărît un cas că comitetul expoziției a cumpărat în Seraievo,

la negustorul Osmanović sămența de luțernă, pe care acesta și-o adusese dela firma E. Mautner din Budapesta, astfel că acest product „unguresc“ a făcut călătoria prin Bosnia pentru a se afla expus la expoziția milenară ca product — bosniac.

„Mai curând cred, că guvernul nu a vrut să arate, că prin expoziția bosniacă în Budapesta va fi atrăsă luarea aminte alumii asupra lucrurilor bosniace, ci a dorit a dovedi că țările ocupate se tin de coroana ungură! Dacă acesta ar fi adevărul, am fi săli și protestăm cu toată hotărîrea!...

„Si vorbind deja despre însași expoziția maghiară, trebuie să scot la iveau, că aici lipsesc pavilionul, în care ar fi arătate suferințele de fată ale popoarelor nemaghiare, și care să arece căpă Maghiari de cei făcuți cu 50 cruceri sunt deja în Ungaria! Dați-mi vă se mai pomenesc un lucru. În Ungaria, notarii au căpătat porunci aspre, că dacă nu vor trimite pentru expoziția maghiară din fiecare comună cel puțin zece își, vor fi dați afară din slujiile lor. Primarii la sate în Ardeal vor fi pedepsiți cu 100 fl. și înălțurare, dacă nu vor veni la expoziție! Preoții li-să făgădui ajutor bănesc din fondurile secrete ale guvernului. O astfel de silă se face în Ungaria, pentru că expoziția maghiară să se poată face cu un mare număr de cercetători.

„Chipul, cum sunt tratate în Ungaria naționalitățile nemaghiare, nu poate avea nici o atragere asupra popoarelor balcanice...

„Mai este încă vreme: de aceea arăt dorință, că guvernul comun să se folosească de întruirea sa într-o destulă popoarelor nu numai la noi, ci și în Ungaria!“

PACEA LUMII

Revoluția din Creta.

Despre o liniștire a răscoalelor în lăuntrul împărăției turcești, încă nu e vorbă. O telegramă dela 20 lunie, vestește din Creta, că, afară de altele, în acea zi s-au întemplat crâncene încăierări în orașul Hauran. Trei batalioane de druzi au fost măcelărite de tot! Sultanul a dat vestirea de care am pomenit în numărul trecut. Ea însă a întimpinat mare nemulțumire și s-a zis, că unei astfel de scrisori împărătești, populația creștină, nemulțumită, numai cu arma va putea răspunde!

Revoluția în Armenia.

Se știe că în toamnă isbuinise o revoluție cumplită în Armenia, parte în Asia a împărăției turcești. Ea a durat până frigul prea mare i-a pus capăt. Armenii au fost chinuiți grozav. Ei au perdit în vreme scurtă, peste cincizeci de mii de oameni. Înținuturi întregi au fost pustuite și numai ruinele mai arătă că unde au fost sate și oameni. Sărăcia cea mai neagră peste tot, a făcut ca dorul desnădăjduit al răsbunării să clocolească iarna întreagă în inimile flămîndului popor sugrumat de Turci, ear' acum că s'a făcut vară, când mai afi ceva hrană și lăcaș și sub cerul liber, durerea a isbuinit de nou și ranele s-au deschis ear'. În Armenia revoluția e earashi în plin ei. Toată provincia fu-

megă și pușcăturile răsună unde creștini și Turci locuiesc împreună. Pe Sultanul și sfetnicii sei, i-au cuprins spaima, și în spaimă au pus mâna pe arme, nu pe dreptate, și vor să spară și să se lească la supunere pe răsăriti. În Constantinopol în zilele trecute au spăzurat pe doi Armeni, și i-au lăsat să stea o zi întreagă de dimineață până seara, așa spăzurăți în două uliți mari, pe unul în o parte a orașului locuită de Armeni, pe altul în alta locuită de

Turci, ca să se înțeleagă, că așa va păși orice care se va ridica contra împăratului! Ear' în cele dintâi zile ale săptămânilor acesteia, într-o dimineață creștinii s-au trezit toti cu casele înșomnate cu o cruce roșie! E temere că să făcut, pentru că în vre-o noapte, ei să fie atacați de păgâni Turci și măcelăriți! Groază mare pretutindeni. Nimici nu mai e sigur, că oare mână mai trăi-va ori nu!

Examene

În tractul Dobrei examenele la școală poporale s-au început în 15 Maiu c. și au durat până în 27. În acest tract cu timpul vor înainta foarte bine învățătorii în ceea-ce privește propunerea în școală, și sporul bun în învățământ, deoarece la toată comuna sunt deobligări din oficiu a participa cel puțin doi învățători ca trimiși la examene. Aceșia văzând scăderile sau chipul bun al învățătorului examinator, hotărât se vor strădui ca ce e bun să-i însușească, ear' scăderile să le îndrepteze.

Sfîrșitul examenelor din acest tract după cum am aflat, este următorul:

1. *Lăsu*, 15 Maiu, a. m.; învățător *I. Rațiu*; delegați *I. Criste* și *I. Petrușoniu*. La examen au fost 48 copii. Rezultat: foarte bun. Disciplina de model. S'a pus la cale ridicarea unei nove școli.

2. *Teiu*, 15 Maiu, p. m.; înv. *P. Petrușan*; delegați: *I. Rațiu*, *I. Criste* și *I. Petrușoniu*. Școlari de față 31. Rezultat: bun. Disciplina: foarte bună.

3. *Ohaba*, 16 Maiu, a. m.; înv. *A. Crișan*; delegați: *I. Rațiu*, *M. Brezovean*. Rezultat: suficient. Disciplina: bună.

4. *Lăpușnic-de-sus*, 16 Maiu, p. m. Raportorul tace din pricina unor neînțelegeri între preot și învățător.

5. *Băștea-Cașești-Haldea*, 17 Maiu a. m.; înv. *V. Milencoviciu*; delegați: *I. German*, *I. Rațiu*. Elevi de față 27; rezultat: bun. Disciplina: foarte bună.

6. *Fintoag*, 17 Maiu, p. m.; înv. *M. Brezovean*; delegați: *I. German*, *I. Rațiu*. Elevi de față 48. Rezultat: bun. Școală bine ajustată, recuise de școală sunt fără scădere. Disciplina: bună. *La această școală s'a propus cu zel prea-prea limba maghiară!* Învățătorul din Fintoag a fost remunerat din partea inspectorului cu 50 fl., cei din Dobra pedepsiți cu 50 fl.

7. *Săcămas*, 18 Maiu, a. m.; înv. *I. Popa*; delegați: *Eugeniu Pop*, *Toma Neamț*. De însenmante, că la examen au fost de față școlari! Rezultatul examenului: bun. Disciplina: bună.

8. *Briznic*, 18 Maiu, p. m.; înv. substitut *I. Goț*; delegați: *Eugeniu Pop*, *T. Neamț*. Rezultatul abia suficient, disciplină: suficientă. Inv. prim a murit, al doilea numai târziu a putut începe.

9. *Rădulești*, 20 Maiu, a. m.; înv. *P. Haidan*; delegați: *I. Popa*, *I. Criste*. Rezultat: foarte bun. Disciplina: bună. Elevi la examen 35.

10. *Stâncești-Ohaba*, 20 Maiu, p. m.; înv. *G. Josan*, delegați: *I. Popa*, *I. Criste*, Elevi 13. Rezultat: slabu. Disciplina: rea.

11. *Panc*, 24 Maiu, a. m.; înv. *G. Arone*; delegați: *P. Hadan*, *I. Rațiu*. Rezultat: bun, și se arată înaintare față de a. trecut.

12. *Roșcani-Mihăești*, 24 Maiu, a. m.; înv. *I. Criste*; delegați: *P. Hadan*, *V. Musta*. Elevi de față 52. Rezultat: suficient. din pricina înlocuirii ca și la Briznic.

13. *Lăpușnic*, 25 Maiu, a. m.; înv. *A. Gostae*; delegați: *I. Popa*. Elevi la examen 27. Rezultat: bun. Disciplina: bună. Aici încă s'a făcut începul pentru zidirea unei școli corăspunzătoare. De bună-seamă în Lăpușnic e mare lipsă de școală bună și învățător bun, deoarece așa cer împregiurările.

14. *Făgetel*, 25 Maiu, înv. *G. Josan*. Rezultatul tot cel de sub nrul 10, adeca Stâncești-Ohaba, deoarece învățătorul e ambulant.

15. *Tissa*, 27 Maiu, înv. *I. Petrușoniu*; delegați: *I. Rațiu*, *T. Neamț*, *A. Crișan*. Re-

sultatul: foarte bun. Școală de aici e corăspunzătoare, nu de mult zidită, și e de mirat că fete mai nu cercetează școală. Aici ar putea cerceta școală foarte mulți copii.

In opidul Dobra examenele se vor ține în 15 și 16 Iunie, deci în noul proxim.

Delean.

Din *Deva* ni-se scriu următoarele despre examenul dela școală gr.-or. română: S'a jinut în 9/21 Iunie. Nefind sala de învățământ destul de mare, examenul a trebuit să se țină în s. biserică.

A luat parte un public foarte numeros așa că biserică era plină, deși e toate mări. Poporul începe a se interesa din an în an mai mult, de sporul ce se face în școală noastre. Ce bine ar fi însă ca poporul nostru din Deva, să se îngrijească ca pe viitor, să se aibă o altă școală mai corăspunzătoare decât aceasta, mult prea slabă și înapoiată pentru un oraș cu un popor românesc destul de numeros. Examensul s'a presidat de către dl protopop Avram P. Păcurar. Învățătorul a fost lăsat să întrebe pe cine voia și ce voia, lucru asupra căruia bărbății de școală dispută de e bine ori nu. Succesul examenului peste tot a fost »deplin mulțumitor«. Dl învățător *Toma Roșu* și-a dat într-adevăr silința a face destul chemării sale și a arătat un spor frumos în ale învățământului. Mult a plăcut poporului nostru declamările și mai ales cântările. La urmă au fost împărtite ca premii, felurite cărți, cumpărate cu bani din lada bisericii. De încheiere dl protopop prin cuvinte alese a mulțumit direcțiunii școlare, învățătorului, comitetului parochial și publicului, pentru iubirea ce o au față de școală.

Bătut de gendarmi fără nici o vină!

Ni-se împărtășește din *Şibot* următoarea faptă de ienicer, săvârșită de un gendarm:

Teranul fruntaș *I. Miclea*, a mers, însărcinat de primărie, în curtea locuinței gendarmilor, ca să priveghieze pe niște lucrători ce lucrau acolo. S'a dus la oameni. S'a trezit că în curând un sergent (zugsführer) de gendarmi vine la el și îi pune întrebarea:

„Da d-la nu știi da cinste?“

„Ce cinste se-ști dan“ a întrebat dl Miclea, „te văd că vîi la mine fără să zici nimică, ei bine, nu zic nici eu!“

Infuriat de acest răspuns corect, închipuit gendarm l-a mai întrebat de două ori pe teran că nu știe da cinste și protestând acesta contra acestei îndrăsnește cereri de cinste, **gendarmul a sărit la om și a înlocuit a-l lovî cu palmele și cu pumnii, și ghioldindu-l mereu, l-a petrecut în bătăie până l-a soos din curte!** Eată un cas revoltător de brutal! Dl Miclea e un teran de frunte, intelligent și cu trecere în comună, ce ia parte neînfricat la toate mișcările naționale, a fost între cei dintâi îndemnători pentru facerea protestului contra milleniu, etc., și de aceea e luat la ochi de acești oameni, cari cred că toată dreptatea și puterea în lumea astă stă în pumnii și în baionetele lor!

Dl Miclea va da în judecată pe gendarmul orbit de ură, care în loc ca el să fie păzitor al păcii, atacă în ziua mare pe om în drum și-l toacă! Judecata îi va da răspîntă ce i-se cade.

Prea pun la probă acești zbiri răbdarea poporului român! Să bage de seamă, că e răbdător căt e răbdător și Românul, dar și firul răbdării lui se rumpe, și atunci când nu mai poate, își face el, și îndată **dreptate!** Si vai de cel căzut pe judecata poporului! Să nu se mire însă atunci, căci e prea mult ce fac niște oameni ce azi așteaptă să le zici „domni“ și să le dai binețe, ear' măne sunt aceea ce au fost și ieri, oameni fără căpătău, ori cel mult cociși la orașe ori dobași prin sate!

BIBLIOGRAFIE.

Biblioteca de popularizare
pentru
Literatură, Știință, Artă.

Nr. 1. »Nuvele Siberiene«, de Vladimir Korolenko.
 Nr. 2. »Nuvele tărănești și Noi căsătoriți«, comedie în 2 acte de Björnsterne Björnson.

Nr. 3. »Nuvele și povestiri populare«, de Lew N. Tolstoi.

Nr. 4. »Schițe și tablouri« de Jan Neruda.

Nr. 5. »Şase nuvele« de J. P. Jacobsen.

Nr. 6. »Nuvele« (franceze) de H. de Balsac.

Nr. 7. »Din viața poporului«, nuvele polone de Alex. Swientochowski.

Nr. 8. »Pe apă«, nuvele de Guy de Maupassant.

Nr. 9. »Nuvele alese« de A. Pușkin.

Nr. 10. »Oameni și scrieri«, studii critice asupra lui Maupassant, E. Zola, Dostoevski și Gerhart Hauptmann de Georg Brasndes.

Nr. 11. »Din cartea Cântecelor«, poezii de H. Heine.

Nr. 12. »Liga tinerimii« de Henrik Ibsen.

Nr. 13. »Doamna Marchisa și alte nuvele« de Ouida.

Nr. 14. »Lăutarul din Cremona și Pater« de François Coppée.

Nr. 15. »Ilka și alte nuvele« de Alex. Dumas, fiul.

Nr. 16. »Gogoloiu de său«. Mademoiselle Fifi. Doi prieteni, de Guy de Maupassant.

Nr. 17—18 »Suferele tinérului Werther«, de Wolfgang v. Goethe, traducere completă de I. Husar.

Nr. 19. »Nuvele extraordinare« de Edgar Poe.

Nr. 20—21. »Stilul în artă« de Hans Schmidt, cu 200 ilustrații.

Nr. 22. »Un roman în 9 scrisori« și trei nuvele, de F. Dostoevsky, marele scriitor rusesc.

Nr. 23. »Poesii« de Sulpit Rudhomme, eminent poet francez, traduse de A. Steuermann.

Nr. 24. »Studii și portrete literare«: Alphonse Daudet, Ernest Renan, Hysmans și G. Ohret, — de Jules Lamaitre, traduse.

Toate se pot procura dela librarii F. Schäfer în Orăștie, precum și dela librăriile române din Sibiu, Brașov, etc.

LOTERIE.

Tragerea din 20 Iunie st. n.

Budapesta: 78 90 5 57 25

Tragerea din 13 Iunie st. n.

Timișoara: 49 41 77 63 56

Tragerea din 24 Iunie st. n.

Sibiu: 42 88 30 49 7

CALINDARUL SĂPTĂMÂNEI
dela 16—22 Iunie st. v.

Zilele	Călindarul vechi	Călindarul nou

Dum. a 5-a după Ros. gl. 4, sft. 5.

Dum.	16 S. Tihon făc. de min.	28 Leon Papa
Lun.	17 Muc. Manuil	29 (†) Petr. Pav.
Mart.	18 Muc. Leontie	30 Paul Ged.
Merc.	19 Ap. Iuda frat. Dului	1 Iul. Teodor
Joi	20 S. Muc. Metodie	2 Cerc. Mar.
Vineri	21 Muc. Iulian	3 Cornelie
Sâmb.	22 Muc. Evsievic Epc.	4 Udalrich

Concurs.

Postul de **adjunct notarial** se poate ocupa *jără amînare*, la subscrisul, pe lângă salar lunar de 15 fl., cost și quartir. Cu praxă mai puțină, salar după înțelegere.

Bozeș (p. u. Algyógy), 20 Iun. 1896.

Candin Cristea,
100 (382) 1—1

notar cercual.

Un învățăcel

96 (383) de prăvălie 3—4

se primește numai decât în prăvălia de manufactură a subscrisului negustor în Orăștie.

Întrucât se poate, pe lângă limba română, se recere cunoștința limbilor germană și maghiară.

Doritorul a fi primit, să fie în vîrstă de cel puțin 14 ani.

Ion Lăzăroiu,
negustor român.

PRIMA FLORĂRIE ÎN ORĂȘTIE

FLORI.

Am onoare a aduce la cunoștința sătmășilor amatori de flori, că subscrisul am deschis în Orăștie (Piața mare Nr. 1.) un stabiliment permanent de **flori**, și sunt în poziție să servesc în orice vreme cu **ori-și-ce fel de flori** proaspete.

Fac totodată cunoscut, că primesc și efectuesc *îndată* comande de **buchete de nuntă**, **buchete de pept**, **buchete-mackart**, **cununi pentru morminte** etc., cu cele mai moderate prețuri.

Doritorilor de-a cultiva însăși **trandafiri**, li-se împărtășește spre binevoitoare luare aminte, că le pot servi cu **trunchiuri cu rădăcini ce pot fi sădăți** *îndată*, alioi și cultivati, etc.

Cu stimă
H. M. Hedwig

florar. 5—26

BUCHETE DE NUNTĂ

PRĂVĂLIA ROMÂNĂ

a lui

JOAN I. VULCU

(Piața-mare) — în Orăștie — (Piața-mare)

Se atrage deosebita luare aminte a onoratului public din Orăștie și jur, asupra prăvăliei nove a lui *Ioan I. Vulcu*, negustor român, bogat provzută cu tot felul de mărfuri de *băcănie și ferărie*. Si anume: Mărfuri de

BĂCĂNIE:

Făină de toti numerii; zăhar, orz, urez, și tot felul de articli trebuincioși pentru hrană. Prețuri moderate. Marfa totdeauna proaspătă și bună.

Ea' îndeosebi teranilor se atrage luarea aminte asupra felurilor soiuri de

FERĂRIE

de tot ce le lipsește pentru lucru și economie acasă și în câmp. Si anume:

Feruri de plug,

sape, arșauă, și altele, de cele mai noi și practice.

Coase din Styria,

sistem nou și bun! Se dau pe garanție! Dacă nu corespund, se primesc înapoi ori se schimbă. Tot aici se pot căpăta *cute* pentru ascuțit, de cele mai bune.

Lanțuri

de tot felul, de fer și drot

Cuie de drot,

pentru șindilă, potcoave, și altele.

Negustorilor în mic de prin comune, li-se dau mărfurile trebuincioase în condiții foarte usoare și cu prețuri de tot moderate!

Fireze,
mai late și mai anguste, săci, topoare, și alte unele pentru lemnărit.

Otél și fer,
drugi de fer și pante, etc și tot felul de articli și unele trebuincioase la economie, acasă și în câmp!

Vase
emailate și de fer, căldări, frigări etc.

Lampe,
mari și mici, lumini, petroleu, etc.

Prima moară de aburi în Orăștie

a lui
Rudolf Kaess. 31—48

Recomandă onoratului public și cu deosebire **comerçanților din provincie**, spre vînzare.

Făină de pâne și aluaturi

în totdeauna **proaspătă, excelentă și ieftină**, în saci, și produsă exclusiv din grâu de Tisa, cu prețurile mai jos indicate:

0	1	2	3	4	5	6	7	7B	8
9.30	8.85	8.40	7.95	7.65	7.35	6.98	5.88	5.25	4.76

75 Kilo 70 Kilo

Saci să rescumpără cu 20 cr.